

ผลสำรวจเรื่อง “ภาวะค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองในช่วงเปิดเทอม ปีการศึกษา 2555”

ช่วงใกล้เปิดเทอม นับเป็นช่วงเวลาที่แทบทุกครอบครัวต่างมีภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มสูงขึ้น ผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องเร่งหาเงินเพื่อนำไปเป็นค่าใช้จ่ายในเรื่องการศึกษาของบุตร ไม่ว่าจะเป็น ค่าเทอม ค่าหนังสือ ค่าชุดนักเรียน ตลอดจนค่าอุปกรณ์การเรียนต่างๆ ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ (กรุงเทพโพลล์) จึงได้ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นเรื่อง “ภาวะค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองในช่วงเปิดเทอม ปีการศึกษา 2555” โดยเก็บข้อมูลจากผู้ปกครองที่มีบุตรเรียนอยู่ในระดับชั้นอนุบาล – มัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวมทั้งสิ้น 1,083 คน พบว่า

ในเทอมนี้ผู้ปกครองร้อยละ 50.8 ไม่ประสบปัญหาเงินไม่พอกับค่าใช้จ่ายด้านการเรียนของลูก ในขณะที่ร้อยละ 49.2 ระบุว่าประสบปัญหา โดยสาเหตุหลักของปัญหาดังกล่าวเกิดจาก อุปกรณ์การเรียนราคาแพงขึ้น (ร้อยละ 40.0) รองลงมาคือ รายรับลดลง (ร้อยละ 26.3) และค่าเทอมแพงขึ้น (ร้อยละ 16.6) สำหรับวิธีการที่ผู้ปกครองใช้แก้ปัญหามากที่สุดคือ นำเงินที่สะสมไว้ออกมาใช้ (ร้อยละ 19.8) รองลงมาคือ ขอยืมเงินจากญาติ พี่น้องและเพื่อน (ร้อยละ 19.1) และให้ลูกใช้เสื้อผ้าและอุปกรณ์การเรียนของปีที่แล้ว (ร้อยละ 18.5)

ส่วนค่าใช้จ่ายที่จะให้ลูกไปโรงเรียนในเทอมนี้เมื่อเทียบกับเทอมที่แล้วพบว่า ผู้ปกครองร้อยละ 56.1 ระบุว่า “จะให้เท่าเดิม” ร้อยละ 43.2 ระบุว่า “จะให้เพิ่มขึ้น” (โดยระบุว่าให้เพิ่มขึ้นจากเดิมเฉลี่ย ร้อยละ 39.4) ที่เหลือร้อยละ 0.7 ระบุว่า “จะให้ลดลง”

สำหรับเรื่องที่คุณปกครองรู้สึกเป็นกังวลเกี่ยวกับลูกมากที่สุดในเทอมใหม่นี้ คือ ความปลอดภัยจากการเดินทาง (ร้อยละ 23.5) รองลงมาคือ การคบเพื่อนไม่ดี (ร้อยละ 22.2) และวิชาการที่ลูกๆ เรียนจะได้อะไร (ร้อยละ 17.2) นอกจากนี้ผู้ปกครองส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 75.9 ได้รับความรู้เรื่องการใช้ชีวิต/การเรียนการสอนในโรงเรียนจากลูกว่าโรงเรียนสอนให้ลูกเป็นทั้งคนดีและคนเก่ง ขณะที่ร้อยละ 11.0 เน้นเป็นคนดีมากกว่าเรียนเก่ง และร้อยละ 5.5 เน้นเรียนเก่งมากกว่าเป็นคนดี

เมื่อถามถึงประโยชน์จากนโยบายทางการศึกษาของรัฐบาลผู้ปกครองระบุว่า “นโยบายเรียนฟรี 15 ปี” มีประโยชน์ค่อนข้างมากร้อยละ 33.5 และมีประโยชน์มากร้อยละ 31.8 ในขณะที่ระบุว่า มีประโยชน์ค่อนข้างน้อยร้อยละ 20.1 และไม่มีประโยชน์เลยร้อยละ 14.6 ส่วน “นโยบายการแจกแท็บเล็ต (Tablet)” ผู้ปกครองระบุว่า มีประโยชน์ค่อนข้างมากร้อยละ 31.9 และมีประโยชน์มากร้อยละ 21.9 ในขณะที่ระบุว่า มีประโยชน์ค่อนข้างน้อยร้อยละ 23.3 และไม่มีประโยชน์เลยร้อยละ 22.9

สำหรับเรื่องที่ยากบอกกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดระบบการศึกษาของประเทศไทยมากที่สุดคือ ให้นำผลการเรียนการสอนให้มากขึ้นลดกิจกรรมต่าง ๆ ลงบ้างร้อยละ 21.6 รองลงมาคือให้คุณครูเอาใจใส่เด็กนักเรียนและ มีจรรยาบรรณในวิชาชีพร้อยละ 14.2 และให้รัฐเพิ่มงบประมาณช่วยเหลือด้านอุปกรณ์การเรียนร้อยละ 9.0

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การประสบปัญหาเงินไม่พอกับค่าใช้จ่ายในช่วงเปิดเทอม

- ไม่ประสบปัญหา ร้อยละ 50.8
- ประสบปัญหา ร้อยละ 49.2

2. สาเหตุหลักของปัญหาเงินไม่พอกับค่าใช้จ่ายในช่วงเปิดเทอม คือ (เฉพาะผู้ที่ตอบว่าประสบปัญหา)

- อุปกรณ์การเรียนราคาแพงขึ้น ร้อยละ 40.0
  - รายรับลดลง ร้อยละ 26.3
  - ค่าเทอมแพงขึ้น ร้อยละ 16.6
  - มีจำนวนบุตรที่ต้องเข้าเรียนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 6.9
  - อื่นๆ อาทิ เศรษฐกิจแย่ มีค่าใช้จ่ายสูง ร้อยละ 10.2
- หาเงินไม่ทัน ตกงาน ฯลฯ

3. วิธีการที่ผู้ปกครองใช้ในการแก้ปัญหาเงินไม่พอกับค่าใช้จ่าย คือ (เฉพาะผู้ที่ตอบว่าประสบปัญหา)

- นำเงินที่สะสมไว้ออกมาใช้ ร้อยละ 19.8
- ขอยืมเงินจากญาติ/ พี่น้อง / เพื่อน ร้อยละ 19.1
- ใช้เสื้อผ้า / อุปกรณ์การเรียนของปีที่แล้ว ร้อยละ 18.5
- หารายได้เสริมนอกจากอาชีพหลัก ร้อยละ 11.6
- กู้เงินนอกระบบ ร้อยละ 11.3
- จำนำทรัพย์สิน ร้อยละ 8.3
- กู้เงินจากธนาคาร ร้อยละ 5.3
- นำของมีค่ามาขาย ร้อยละ 3.4
- อื่นๆ อาทิ ประหยัดค่าใช้จ่าย ขอลดทุนการศึกษา ฯลฯ ร้อยละ 2.7

4. ค่าใช้จ่ายต่อวันที่จะให้ลูกไปโรงเรียนในเทอมนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับเทอมที่แล้ว คือ

- เท่าเดิม ร้อยละ 56.1
- ให้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 43.2
- (โดยระบุว่าให้เพิ่มขึ้นจากเดิมเฉลี่ย ร้อยละ 39.4)
- ให้ลดลง ร้อยละ 0.7

5. เปิดเทอมนี้ เรื่องที่ผู้ปกครองเป็นกังวลเกี่ยวกับลูกมากที่สุด คือ

- ความปลอดภัยจากการเดินทาง	ร้อยละ 23.5
- การคบเพื่อนไม่ดี	ร้อยละ 22.2
- วิชาการที่ลูกๆ เรียนจะได้ไม่เต็มที่	ร้อยละ 17.2
- ยาเสพติด	ร้อยละ 14.3
- ค่าใช้จ่ายที่ให้ลูกไปโรงเรียน	ร้อยละ 12.9
- อื่นๆ อาทิ ลูกไม่ชอบไปโรงเรียน ลูกติดเกมส์	ร้อยละ 9.9
- กลัวลูกสอบไม่ผ่าน ฯลฯ

6. จากที่ได้รับรู้เรื่องการใช้ชีวิต/การเรียนการสอนในโรงเรียนจากลูก ผู้ปกครองคิดว่าโรงเรียนสอนให้ลูกเป็นคนแบบใด พบว่า

- เน้นเรียนเก่งมากกว่าเป็นคนดี	ร้อยละ 5.5
- เน้นเป็นคนดีมากกว่าเรียนเก่ง	ร้อยละ 11.0
- เน้นทั้ง 2 อย่างพอ ๆ กัน	ร้อยละ 75.9
- ไม่ทราบ	ร้อยละ 7.6

7. ประโยชน์ที่ได้จากนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ผู้ปกครองมีความเห็นว่า

- มีประโยชน์มาก	ร้อยละ 31.8
- มีประโยชน์ค่อนข้างมาก	ร้อยละ 33.5
- มีประโยชน์ค่อนข้างน้อย	ร้อยละ 20.1
- ไม่มีประโยชน์เลย	ร้อยละ 14.6

8. ประโยชน์ที่ได้จากนโยบายการแจก แท็บเล็ต (Tablet) ผู้ปกครองมีความเห็นว่า

- มีประโยชน์มาก	ร้อยละ 21.9
- มีประโยชน์ค่อนข้างมาก	ร้อยละ 31.9
- มีประโยชน์ค่อนข้างน้อย	ร้อยละ 23.3
- ไม่มีประโยชน์เลย	ร้อยละ 22.9

9. เรื่องที่อยากบอกกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดระบบการศึกษาของประเทศไทยมากที่สุด 5 อันดับแรก คือ (เป็นคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบระบุเอง)

- ให้ความสำคัญการเรียนการสอนให้มากขึ้นลดกิจกรรมต่าง ๆ ลงบ้าง	ร้อยละ 21.6
- ให้คุณครูเอาใจใส่เด็กนักเรียนและ มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ	ร้อยละ 14.2
- ให้รัฐเพิ่มงบประมาณด้านอุปกรณ์การเรียนจากโครงการเรียนฟรี 15 ปี	ร้อยละ 9.0
- ให้การเรียนการสอนของโรงเรียนรัฐบาลและเอกชน มีมาตรฐานเดียวกัน	ร้อยละ 8.5
- ให้สอดแทรกเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ในการเรียนการสอน	ร้อยละ 7.5

รายละเอียดในการสำรวจ

วัตถุประสงค์ในการสำรวจ

เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯและปริมณฑลที่มีบุตรเรียนในระดับชั้นอนุบาล – มัธยมศึกษา เกี่ยวกับภาวะค่าใช้จ่ายในช่วงเปิดเทอม สาเหตุและวิธีการแก้ปัญหาในกรณีที่เงินไม่พอกับค่าใช้จ่าย ความกังวลเมื่อลูกเปิดเทอม ตลอดจนประโยชน์จากนโยบายทางด้านการศึกษาของรัฐบาลและเรื่องที่ต้องการบอกกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวางระบบการศึกษา ทั้งนี้เพื่อสะท้อนมุมมองความคิดเห็นของประชาชนให้สังคมและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ และนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศต่อไป

ระเบียบวิธีการสำรวจ

การสำรวจใช้การสุ่มตัวอย่างผู้ปกครองที่มีบุตรเรียนในระดับชั้นอนุบาล – มัธยมศึกษา ที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) โดยสุ่มจากเขตการปกครองทั้งเขตชั้นใน ชั้นกลางและชั้นนอก ได้แก่เขตคลองเตย ดินแดง ดุสิต ตลิ่งชัน บางกอกน้อย บางกะปิ บางขุนเทียน บางเขน บางคอแหลม บางนา บางพลัด บางรัก บึงกุ่ม ปทุมวัน ประเวศ ป้อมปราบ พญาไท พระนคร ภาษีเจริญ มีนบุรี ราชเทวี ราษฎร์บูรณะ ลาดกระบัง สวนหลวง สะพานสูง สาทร และหลักสี่ ส่วนปริมณฑลได้แก่ นนทบุรี ปทุมธานีและสมุทรปราการ จากนั้นจึงสุ่มถนน และประชากรเป้าหมายที่จะสัมภาษณ์อย่างเป็นระบบ ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 1,083 คน เป็นเพศชายร้อยละ 47.0 และเพศหญิงร้อยละ 53.0

ความคลาดเคลื่อน (Margin of Error)

ในการประมาณการขนาดตัวอย่างมีขอบเขตของความคลาดเคลื่อน $\pm 4\%$ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

วิธีการรวบรวมข้อมูล

ใช้การสัมภาษณ์แบบพบตัว (Face-to-face Interview) โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่มีโครงสร้างแน่นอน ประกอบด้วยข้อคำถามแบบเลือกตอบ (Check List Nominal) และคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบระบุคำตอบเองโดยอิสระ (Open Form) และได้นำแบบสอบถามทุกชุดมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ก่อนบันทึกข้อมูลและประมวลผล

ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล : 9-11 พฤษภาคม 2555

วันที่เผยแพร่ผลสำรวจ : 14 พฤษภาคม 2555

ข้อมูลประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	509	47.0
หญิง	574	53.0
รวม	1,083	100.0
อายุ		
18 - 25 ปี	33	3.0
26 - 35 ปี	282	26.1
36 - 45 ปี	508	47.0
46 ปีขึ้นไป	260	23.9
รวม	1,083	100.0
การศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	861	79.6
ปริญญาตรี	200	18.5
สูงกว่าปริญญาตรี	22	1.9
รวม	1,083	100.0
อาชีพ		
ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	122	11.3
พนักงาน / ลูกจ้าง บริษัทเอกชน	212	19.7
ค้าขาย / ประกอบอาชีพส่วนตัว	358	33.0
รับจ้างทั่วไป	247	22.9
พ่อบ้าน แม่บ้าน เกษียณอายุ	117	10.8
อื่นๆ อาทิ อาชีพอิสระ วางงาน เป็นต้น	27	2.3
รวม	1,083	100.0
สังกัดโรงเรียน		
โรงเรียนรัฐบาล	759	70.1
โรงเรียนเอกชน	324	29.9
รวม	1,083	100.00

ศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ (กรุงเทพโพลล์) โทร. 02-350-3500 ต่อ 1770, 1776

E-mail: bangkokpoll@bu.ac.th Website: <http://bangkokpoll.bu.ac.th>

Twitter : http://twitter.com/bangkok_poll